Asenne ratkaisee – yhteinen työ Eksoten perhepalveluissa

Lape-muutosohjelma & Kaakkois-Suomi 26.9.2016 Kouvola

Tiina Kirmanen
perhe- ja työelämäpalvelujen johtaja

Eksote

- Eksote on kuntayhtymä, johon kuuluu yhdeksän kuntaa: Lappeenranta, Lemi, Luumäki, Imatra, Parikkala, Rautjärvi, Ruokolahti, Savitaipale ja Taipalsaari.
- Väestö n. 130 500 asukasta
- Budjetti 450 M€
- Henkilöstöä n. 4600

Strategia 2014–2018

Toimintakykyisenä kotona

- Asiakkaamme huolehtivat omatoimisesti toimintakyvystään ja hyvinvoinnistaan.
- Hoito- ja palvelumallimme ovat kevyitä, kuntouttavia ja kotilähtöisiä.
- Asiointi on helppoa käyttämällä sähköisiä ja matalan kynnyksen palveluja.
- Ohjaamme asiakkaat oikeaan paikkaan ja oikeaan aikaan.
- Kiireellinen hoito ja apu elämän kriisitilanteisiin ovat helposti saatavilla.

Megatrendit

- Väestön ikääntyminen
- Yksilöllisyyden kasvu ja asiakaslähtöisyys
- Sosiaalisten ja henkisten tarpeiden korostuminen
- Älyteknologian käyttö ja virtuaaliympäristöjen yleistyminen arjessa

Visiomme

Toimintakykyisenä kotona

Tavoitteemme

- Asiakkaan omatoimisuuden tukeminen
- Palvelujen saatavuuden helpottaminen
- Sosiaalisen osallisuuden lisääminen
- Innostava ja vetovoimainen työpaikka
- Tasapainoinen talous

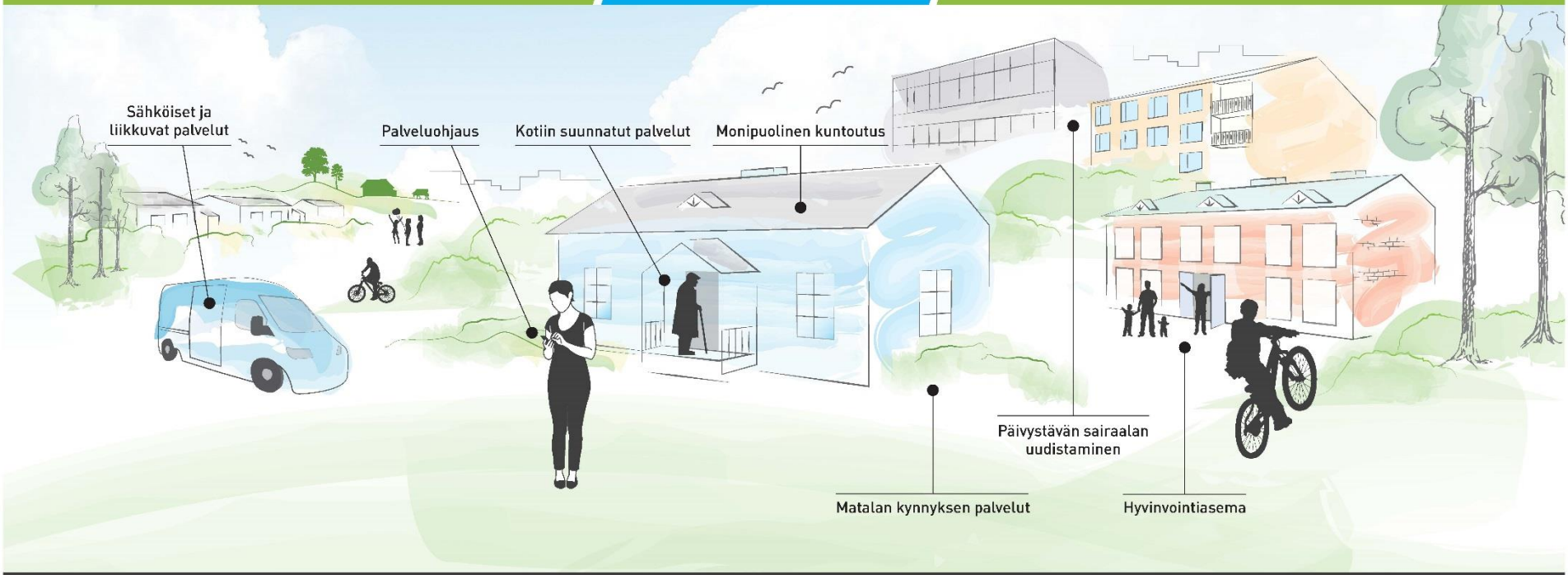

Arvomme

- Yhdessä asiakkaan kanssa
- Halu ottaa vastuuta
- Mutkaton vuorovaikutus
- Rohkeus uudistua

Toimintakykyisenä kotona

Visio

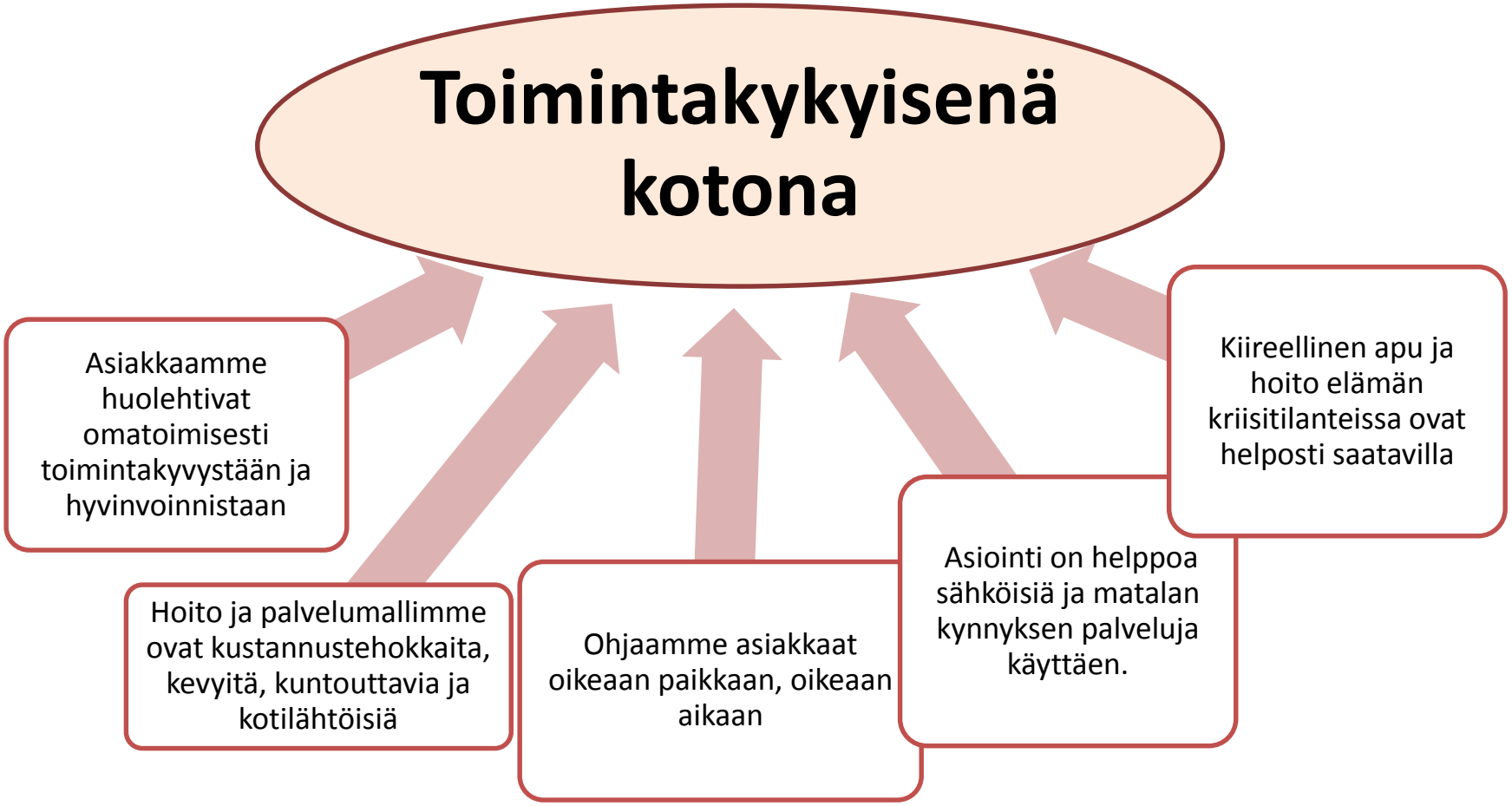
Toimintakykyisenä kotona
Asiakkaamme huolehtivat omatoimisesti toimintakyvystään ja hyvinvoinnistaan
Hoito ja palvelumallimme ovat kustannustehokkaita, kevyitä, kuntouttavia ja kotilähtöisiä
Ohjaamme asiakkaat oikeaan paikkaan, oikeaan aikaan
Asiointi on helppoa sähköisiä ja matalan kynnyksen palveluja käyttäen.
Kiireellinen apu ja hoito elämän kriisitilanteissa ovat helposti saatavilla

Arvot

Vanha

- Asiakaslähtöisyys
- Vastuullisuus
- Avoimuus
- Oikeudenmukaisuus
- Tuloksellisuus

Uusi

- Yhdessä asiakkaan kanssa
- Halu ottaa vastuuta
- Mutkaton vuorovaikutus
- Rohkeus uudistua

Perhepalvelut

- Eksoten yksi vahvimmin integroitunut palvelualue: sosiaalipalvelut, perusterveydenhuolto ja erikoissairaanhoito
- Noin 430 työntekijää
- Budjetoidut nettotoimintamenot 2016: 42,2 m€
- Vuosittain painopistettä siirretty ehkäisevälle ja varhaisen tuen puolelle

Perhepalvelut

Perhepalvelujen johtaja Tiina Kirmanen

Tulosyksiköt

Lasten ja nuorten ehkäisevät palvelut
palvelupäällikkö Kirsi Leinonen
Ylilääkäri Leena Suomalainen

Lasten ja nuorten tutkimukselliset ja hoidolliset palvelut
palvelupäällikkö Anne Korhonen
Ylilääkäri Leena Suomalainen

Lastensuojelu
Palvelupäällikkö Raija Kojo

Toimintayksiköt

Neuvolapalvelut
Palveluesimies Anu Koponen

Lapsiperheiden peruspalvelut
Palveluesimies Taava Haapala-Innanen

Psykososiaalinen oppilashuolto
Palveluesimies Sari Linnahalme

Koulu- ja opiskeluterveys
Palveluesimies Sanna Imeläinen

Tuki kehitykseen ja vanhemmuuteen (TuKeVa)
Palveluesimies Tiina Vormisto

Lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalvelut
Palveluesimies Ulla Jäppinen

Avohuolto
Palveluesimies Merja Saarinen

Sijaishuolto
Palveluesimies Marjaleena Aarnio

Tarulantuvan perhetukikeskus
Palveluesimies Marja Riikonen

Kivisalmen lapsi- ja nuorisokoti
Palveluesimies Sari Ruhanen

Nuorisoryhmäkoti, Myllymäen nuorten asunnot
Palveluesimies Mirja Saikko

Lasten ja nuorten koti Mansikkarinne, Turvakoti,
Palveluesimies Maritta Mälkiä

Perhepalvelujen toimintaideologia:

Lapsi ja nuori on ensin

Arvot ohjaavat päätöksentekoa ja toimintaa tilanteissa, joihin ei ole pystytty vielä luomaan toimintamallia.

Kuinka toimimme?

- Oikea-aikaisuus ja jonottomuus
- Palveluun pääsee silloin, kun on motivoitunut saamaan apua: tartutaan oikeaan hetkeen
- yksi ovi, josta apua järjestetään; asiakkaan ei tarvitse ottaa yhteyttä moneen paikkaan, ”väärää ovea” palveluun ei ole
- Osallisuuden vahvistaminen, kunnioitus
- Kokee olevansa tervetullut ja huoli kuullaan
- Yhdessä asiakkaan/potilaan kanssa tehdä jatkosuunnitelma: vaikeakin tilanne voi laueta ammattilaisen näkökulmasta pienellä interventiolla kun perheen/ lapsen/ nuoren oma ajatus kuullaan
- Kasvu- ja kehitysympäristössä tehtävä työ
- Varhainen tuki toteutuu parhaiten lähipalveluissa tehtävällä kiinteällä yhteistyöllä; korjaavat palvelut tukevat konsultaatioilla ja varhaisilla arvioilla kehitysympäristöissä, myös hoitoa toteutetaan lähipalveluna
- Vaikuttavuuden arviointi, näyttöön perustuva toiminta

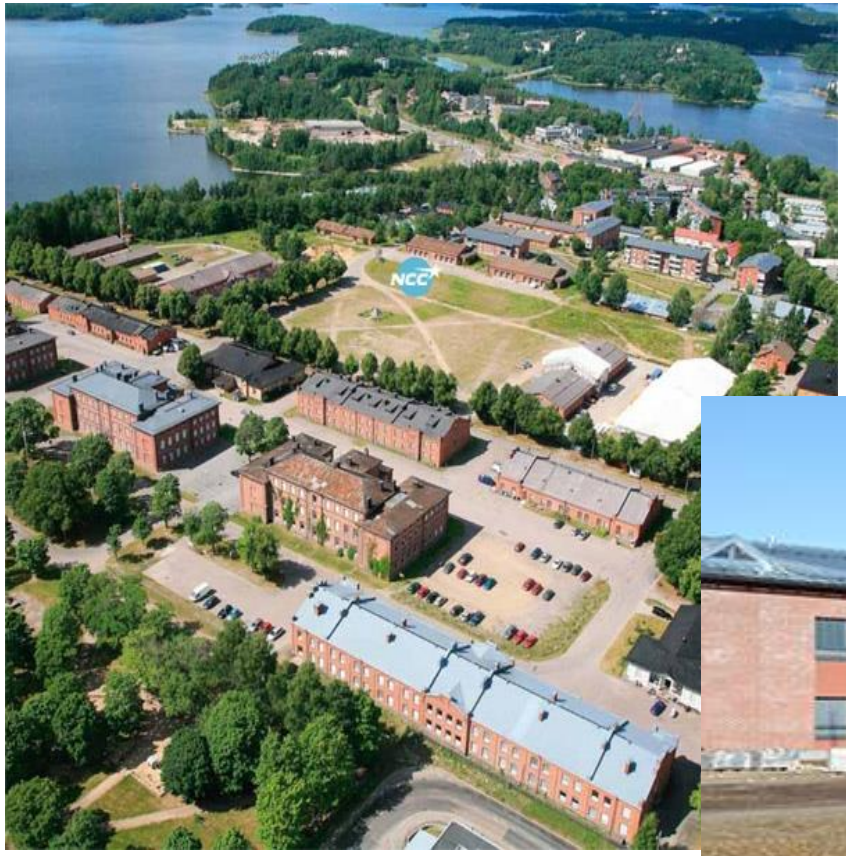

Lasten ja nuorten talo

Kasarmikatu 7, Lappeenranta
Puh. 05 352 2360 asiakaspalvelu

EKSOTEN LASTEN JA NUORTEN TALOT:

EI vanhojen palveluiden verkostoja VAAN

uusi toimintamalli

Systeeminen uudistuminen edellyttää:
-Strategista johtamista: yhteinen visio ja tavoitteet
-Koulutusta
-Rakenteiden radikaalia uudistamista
-Luottamusta

Systeemistä uudistumista hidastaa:
-Vahvojen ammattikuntien perinteet, hierarkiat ja toimintakulttuurit
-Osin lainsäädäntö
-Tietojärjestelmät

Lasten ja nuorten talot

- Lappeenrannan Lasten ja nuorten talo ja talli käynnistyi marraskuussa 2013: Saman katon on koottu pääosin Lappeenrannan alueelta n. 180 lasten ja nuorten parissa työtä tekevää ammattilaista 11 eri osoitteesta
- Imatran Lasten ja nuorten talo käynnistyi tammikuussa 2016 Mansikkalan hyvinvointiasemalla, 50 ammattilaista
- Tarjolla kaikki lasten ja nuorten psykososiaaliset palvelut
- **Tavoitteena lapsen ja perheen kannalta yksi, ymmärrettävä ja ennakoitavissa oleva palvelukokonaisuus**

Lasten ja nuorten talojen toiminnallisia tavoitteita

- Yksi ovi, yksi numero, sähköinen yhteydenottopyyntö
- Palvelutarpeen arvio ja palveluun pääsy viiveettä
- Lyhytkestoinen hoidollinen arviointi/interventio (1-5 x) kaikille, ellei indikaatiota ns. ohituskaistalle suoraan (esim. lastensuojeluilmoitus)
- Vastuutyöntekijä koordinoi perheen, lapsen tai nuoren asiaa
- Kehitysympäristössä tehtävä työ ja verkostotyö
- Hoidon/tuen kannalta riittävä tiedonvaihto, koska lapsi on yleensä talon palveluissa ollessaan myös peruspalvelujen piirissä
- Koko perheen tilanteen huomioiminen, ei vain indikaattoriasiakkaan/-potilaan
- Räätälöidyt ja strukturoidut tutkimus- ja hoitosuunnitelmat, pois turhasta porrasteisuudesta ja jonotuksista, näyttöön perustuva hoito
- Palvelun vaikuttavuuden arviointi strukturoidusti ja selvästi aiempaa tiheämmin
- Sähköisten palvelujen mahdollisuuksien hyödyntäminen

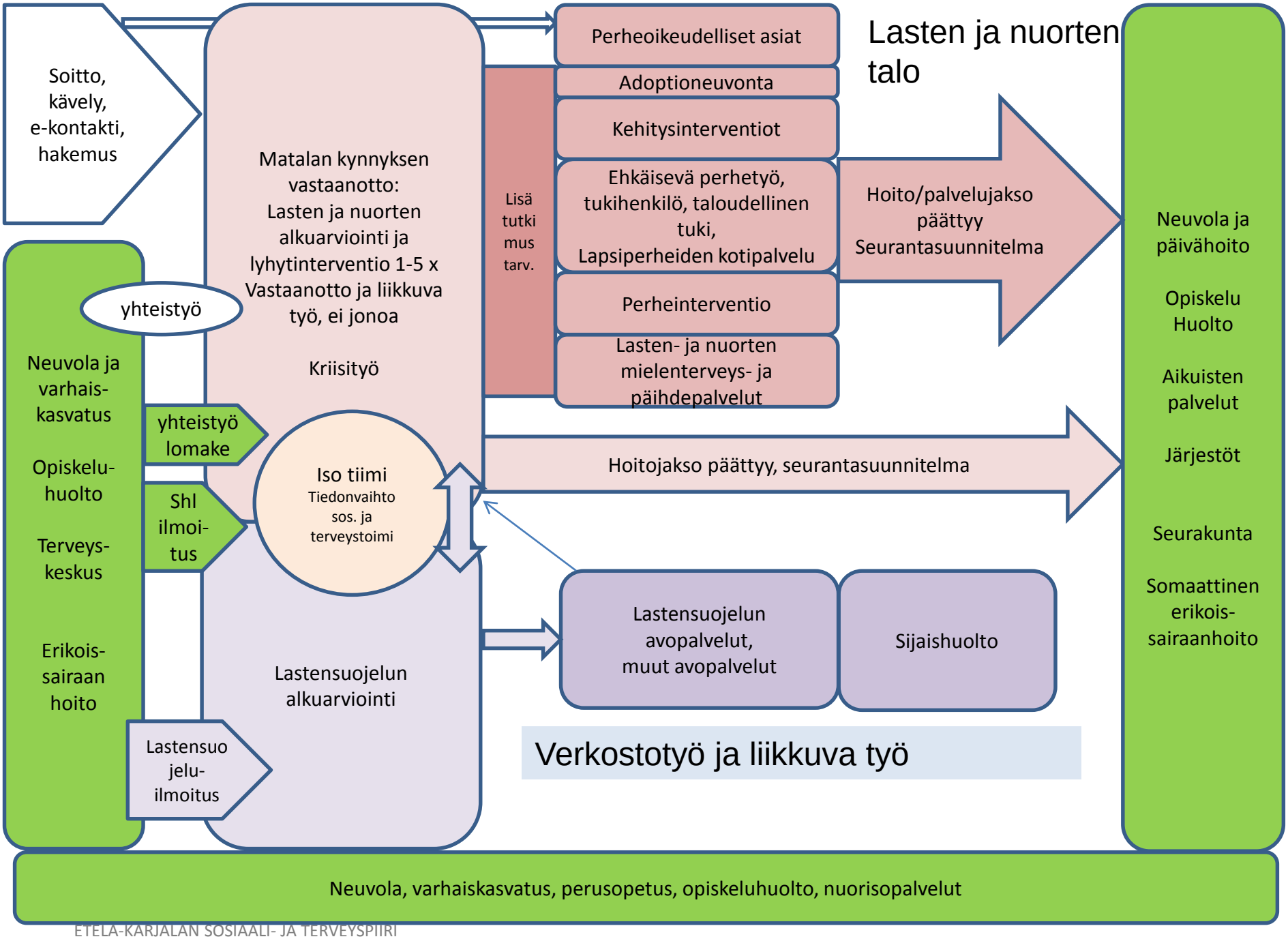
Lasten ja nuorten talo
Soitto, kävely, e-kontakti, hakemus
Matalan kynnyksen vastaanotto: Lasten ja nuorten alkuarviointi ja lyhytinterventio 1-5 x Vastaanotto ja liikkuva työ, ei jonoa
Kriisityö
Perheoikeudelliset asiat
Adoptioneuvonta
Kehitysinterventiot
Ehkäisevä perhetyö, tukihenkilö, taloudellinen tuki, Lapsiperheiden kotipalvelu
Perheinterventio
Lasten- ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalvelut
Lisä tutki mus tarv.
Hoito/palvelujakso päättyy Seurantasuunnitelma
Neuvola ja päivähoito
Opiskelu Huolto
Aikuisten palvelut
Järjestöt
Seurakunta
Somaattinen erikois-sairaanhoito
yhteistyö
Neuvola ja varhais-kasvatus
Opiskelu-huolto
Terveys-keskus
Erikois-sairaan hoito
yhteistyö lomake
Shl ilmoi-tus
Iso tiimi
Tiedonvaihto sos. ja terveystoimi
Hoitojakso päättyy, seurantasuunnitelma
Lastensuojelun avopalvelut, muut avopalvelut
Sijaishuolto
Lastensuojelun alkuarviointi
Lastensuo jelu-ilmoitus
Verkostotyö ja liikkuva työ
Neuvola, varhaiskasvatus, perusopetus, opiskeluhuolto, nuorisopalvelut

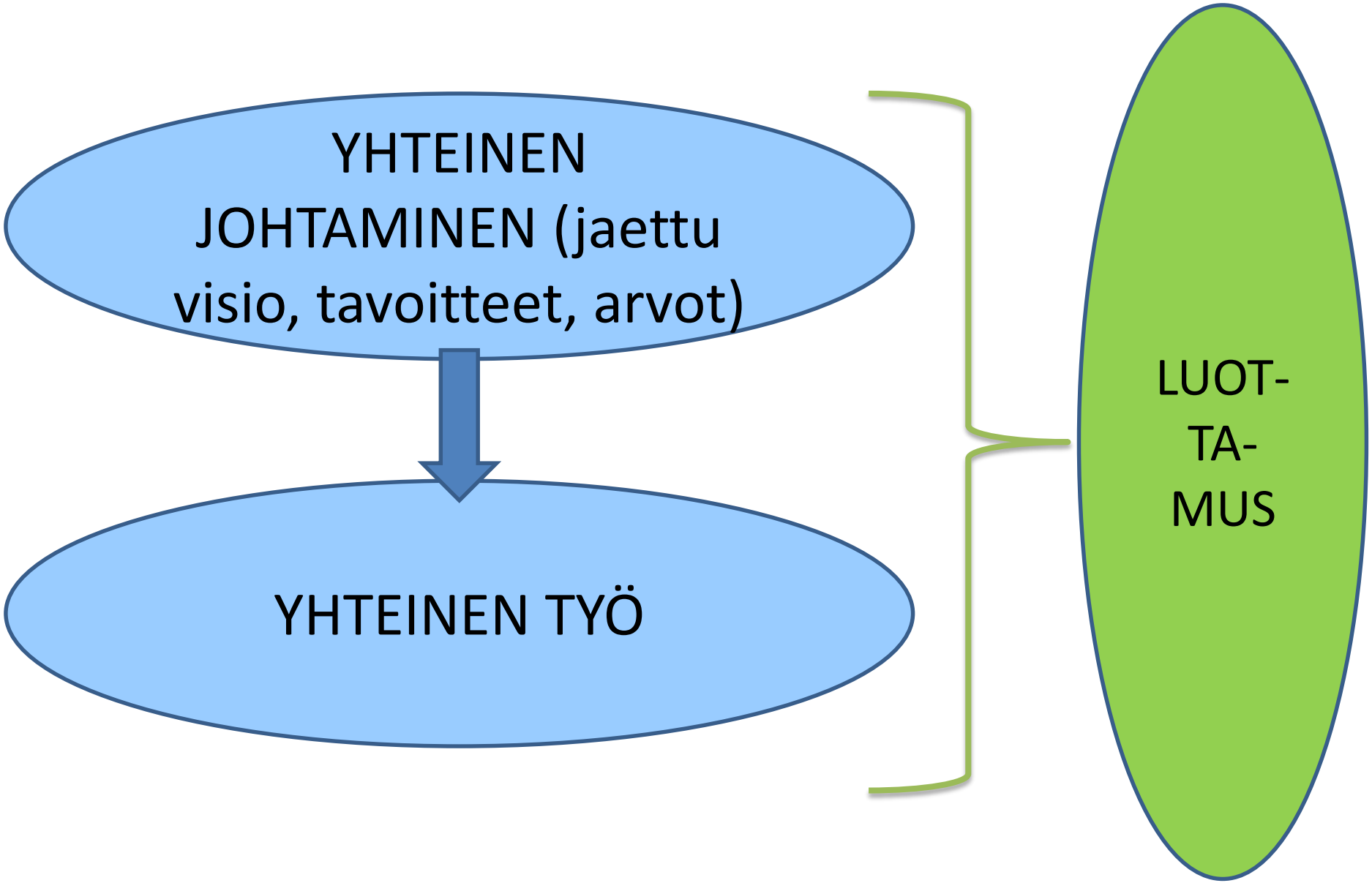
YHTEINEN JOHTAMINEN (jaettu visio, tavoitteet, arvot)
YHTEINEN TYÖ
LUOT-TA-MUS

LASTENSUOJELUN TARVETTA ON SAATU VÄHENNETTYÄ EKSOTESSA:

Lastensuojelutoimenpiteet:	2010	2015
Lastensuojeluilmoitukset	1829	2117
Lastensuojeluilmoitukset/lapset	1159	1217
Kiireelliset sijoitukset	81	44
Avohuollon sijoitukset	93	48
Huostaanotot	17	2

Lastensuojelun laitoshoidon purku

Lapset voivat asua kotona, vanhemmuus ja vanhemman vastuu säilyvät

- Oikea-aikainen tuki mahdollisimman monelle peruspalveluissa: tiivis yhteistyö myös koulujen ja päiväkotien kanssa
- Intensiiviset, vanhemmuutta tukevat avohuollon tukitoimet sijaishuollon vaihtoehtona
- Monimuotoiset perhehoidon vaihtoehdot
- Vaikuttavat lasten/nuorten ja aikuisten mielenterveys- ja päihdepalvelut

Mittari	2011	2012	2013	2014	2015
Lapsia laitosostopalveluissa	80	62	45	44	32
Omat laitospaikat	55	44	44	40	33

KANSALLISTA VERTAILUA (tiedot vuodelta 2014)

	Koko maa	Etelä-Karjala
Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0-17-vuotiaat, % vastaavanikäisistä	1,4	1,2
Laitokseen sijoitetut 0-17-vuotiaat, % kaikista kodin ulkopuolelle sijoitetuista	33,1	25,2
Mielenterveyden häiriöihin sairaalahoitoa saaneet 0-17-vuotiaat/1000 vastaavanikäistä	4,2	2,8

Paljon vielä tehtävää:

- Ammattikuntien perinteet ja piintyneet valtasuhteet
- Varmistetaan se, että toimintatavat oikeasti uudistuvat läpi koko organisaation
- Tietojärjestelmät ja lainsäädäntö hidastavat uudistusten eteenpäin viemistä
- Integraation ja yhteisen työn syventäminen lastenneurologian, lastentautien, vammaispalveluiden, aikuisten psykososiaalisten palveluiden ja terveyspalveluiden kanssa

KIITOS!